

Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ
CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATA

✉ 8700 Marcali, Dózsa Gy. u. 9. ☎ 85/311-102, 510-355

Fax: 85/510-355

E-mail: csaladsegito@szocialiskozpont.hu

Ügyiratszám: ASZ/86-15/2022.

Ügyintéző: Petes Szabolcs

Tárgy:

Vése település gyermekvédelmi
 beszámolóhoz értékelés készítése

A család- és gyermekjóléti feladatok ellátásának 2021. évi tapasztalatai Vése településen

Marcali Város Önkormányzata a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon keresztül az alábbi személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

I.) gyermekjóléti szolgáltatás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2016.01.01-től a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon belül működő önálló szakmai egység, amely szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe: Marcali, Sávoly, Nagyszakácsi, Vése, Varásló, Nemesdéd, Somogyzsitfa, Csákány, Somogysámson, Nemesvid és Somogysimonyi.

II.) gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde

A bölcsőde, a Marcali Járáshoz tartozó 34 településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szüleik nem tudják biztosítani.

Értékelés

Gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai:

Vése település állandó lakosainak száma a 2021. évben 744 fő, a 0-18 évesek száma 122 fő.

Vése településen élő lakosság ellátását végző szakemberek száma:

- 1 fő családsegítő

A családsegítők számára az intézmény biztosítja a vonatkozó jogszabályok által kötelezően előírt továbbképzéseken való részvétel-, valamint szakmai helyettesítés és az esetmegbeszélés lehetőségét.

A családsegítők közlekedése vidéki településeken intézményi gépkocsival megoldott.

A szakmai munkát hivatalos, elektronikus jogszabálytár, laptop, internet hozzáférési lehetőség, adatrögzítést biztosító mobil eszköz segíti. A területi munka hatékonysága érdekében a családsegítők számára mobiltelefon biztosított.

A társulás településein az ügyfélfogadás feltételei – irodahelyiség, ügyfélváró – legtöbb helyen adottak.

1. A család- és gyermekjóléti szolgálat a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) **gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése**

A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése 7 esetben történt.

- b) **családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése**

Nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy ezekhez történő hozzájutás megszervezése 13 esetben történt.

- c) **válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,**

Válsághelyzetben lévő fiatalos várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása nem fordult elő. Családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezésére nem került sor.

- d) **szabadidős programok szervezése:**

Szabadidős programok szervezésére Vésén nem került sor.

- e) **hivatalos ügyek intézésének segítésére**

Hivatalos ügyek intézésére 16 alkalommal került sor.

2. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a) **veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben**

A gyermekjóléti szolgálat szervezi és kezdeményezi a Gyvt. 17.§-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

A vonatkozó 15/1998. NM rendelet 9. § (3) bekezdésének megfelelően az együttműködés, valamint tevékenységünk összehangolása céljából, előre meghatározott témakörben 2021. évben 6 db szakmaközi megbeszélést tartottunk, egy alkalommal személyesen öt alkalommal Syype videokonferencia keretében. Az online megjelenési arány 65 %, a személyes megjelenési arány 75 % volt.

A jelzőrendszeri tagjaival való együttműködés tapasztalatai (írásos beszámolók alapján)

A jelzőrendszeri tagok által megfogalmazott leggyakoribb problémák

Gyermekek esetében:

- Gyermekek nem jelent meg a pszichológusnál, fejlesztő foglalkozáson
- Digitális oktatás problémái
- A gyermekek gondozatlansága, érzelmi elhanyagolása
- Gyermekek lelki bántalmazása
- Igazolatlan hiányzások
- Egyre fiatalabb korosztály dohányzása
- Szabálysértési ügyek
- Fiatalkorúak között tapasztalható egyre inkább erősödő agresszív viselkedés, melyet a kortárs közeg vagy a felnőtt korú bűntársak ráhatása felerősít.
- Fiatalkorúak indulatkezelési problémáiból adódó testi sértés
- Érzelmi és testi elhanyagoló nevelést folytató szülők.
- Magatartásproblémák
- Beteg gyermekeknek gyógyszer hiánya, emiatt nem gyógyul és késői oltás beadás
- Személyi higiéné, esetleg tetvesség
- Gyermekek felügyeleti jogának rendezéséhez segítség kérése
- Szülői kötelezettségek elmulasztása,
- Családokban lévő feszültség, türelmetlen szülők.
- Rossz anyagi körülmények.
- A gyermekek a közösségekben egyre rosszabbul viselkednek, neveletlenek.
- Motiváció hiánya tanulásra

Felnőttek esetében:

- Koronavírus járvány ideje alatt a dolgozó szülők gyermekeinek napközbeni felügyeletének megoldása a családok számára nehézségeket okozott.
- Koronavírus járvány miatti stressz, feszültség, türelmetlenség fokozódása, konfliktushelyzetek számának növekedése klienseink körében. (különösen a meglévő pszichiátriai betegek között)
- A kórházakból az idős, beteg hozzátartozók hazaadása miatti többletfeladatok hárultak a családokra, emellett a gyermekek online oktatásban való részvételének koordinálása komoly nehézségek elé állította őket.
- Munkahelyek megtartása miatti szorongás a kliensek részéről, szabadságok elhasználása már az első félévben, így a nyári gyermekfelügyelet megoldása is problémát okozott a családok egy részének.
- Kimerültség, pandémiás fáradtság tapasztalható mind a kliensek körében, mind a szakemberek körében.
- Szülői felelősség vállalás hiánya a magatartásproblémákkal küzdő gyermekekkel kapcsolatban, kapcsolattartás hiánya a szakemberekkel.
- Kliensek a kötelezettségeiket nem ismerik, csak a jogaikat.
- Elhanyagoló nevelést folytató szülők.
- Együttműködési készségük rossz.

- A leendő szülők felelőtlenül, anyagi és érzelmi biztonság hiányában vállalnak gyermeket.
- Időpontkérés, kontrollvizsgálatok elmaradása
- Nem megfelelő szociális háttér
- Várandós nem jelent meg kötelező vizsgálaton többszöri időpont kérése után sem, nem megfelelő felkészülés újszülött fogadására,
- Elhanyagolt, rendetlen környezet, lakás- és udvar,
- Nem megfelelő fűtés, tűzifa hiánya
- Életviteli problémák
- Eszköztelenség, szociális ellátórendszer telítettsége, hiányosságai (idős, szenvedélybeteg, pszichiátriai ellátás stb.)
- Gondnokság alá helyezési eljárás elhúzódása, pszichiátriai beteg emberek kezeletlensége

A szakmaközi megbeszélés témái a következők voltak:

1. Szülősegítés a Szakszolgálatnál. Előadók: Csernus Csilla a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézményének klinikai szakpszichológusa és Martonné Kurucz Klára intézményvezető helyettes, gyógypedagógus.
2. Közösségben előforduló fertőzések, teendők. Előadó: Tüskéné Szikora Edit a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ Védőnői Szolgálatának szakmai vezetője.
3. Az iskolákban és óvodákban előforduló leggyakoribb magatartásproblémák. Előadó: Tóth Renáta Edit a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ családsegítője.
4. A fogyatékoságügyi tanácsadás bemutatása. Előadó: Stekler-Pallósi Katalin fogyatékoságügyi tanácsadó és Balogh Zita logopédus.
5. Az óvoda és a szülők együttműködése. Előadó: Tamásné Turbéki Angéla a Marcali Óvodai Központ intézményvezetője
6. Felkészülés a téli időszakra, az együttműködés kereteinek kialakítása. Előadó: Hámos Zsuzsanna a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ szakmai vezetője.

Szakmaközi megbeszélések tapasztalatai:

- A 2021-es évben továbbra is problémaként jelent meg a koronavírus járvány, amely nehezítette a jelzőrendszeri munkát. Új technikákat, online kapcsolattartási módszereket kellett bevezetnünk.
- A 2021. évi szakmaközi megbeszélések témáit a jelzőrendszeri tagok kérései alapján állítottuk össze.
- A pandémia miatt az online szakmaközi megbeszéléseken való részvétellel a jelzőrendszeri tagoknak többlet feladatai keletkeztek az online eszközökkel történő csatlakozással a szakmaközi megbeszélésekhez.

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése

A szolgálat által gondozásba vett gyermekek veszélyeztetettségének fő oka Vésén környezeti ok, nevelési probléma, szülők-család életvitele, családi konfliktus, magatartás, vagy tanulási

zavar volt. A kialakult problémák megoldásában a családokat az alábbi szakmai tevékenységekkel segítettük: információnyújtás (21), segítő beszélgetés (57), tanácsadás (15), családlátogatás (64), hivatalos ügyekben való közreműködés (16), adományközvetítés (8). Két esetben a veszélyeztetettség megszűnése, az előírt feladatok teljesítése okán megszüntetésre került a gondozásba vétel. Új családgondozásba vételre nem került sor a 2021. év folyamán.

c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

2022. február 24-én a jelzőrendszeri tagok írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeltük 2021. évre vonatkozóan az általunk ellátott 11 településen a gyermekjóléti alapellátások valamennyi formáját.

Vése településen a jelzőrendszeri tagoktól 3 db jelzést kaptunk. 2 db-ot egészségügyi szolgáltatótól, 1 db-ot rendőrségtől.

Az együttműködés hatékonyságának elemzése, értékelése:

- A koronavírus járvány időszaka alatt tapasztalataink alapján az online oktatásban nem minden tanuló tudott részt venni digitális eszköz hiányában. Az iskolák minden esetben papír alapon is eljuttatták a tanulókhoz a tananyagot, azonban sok esetben a diákok nem tudtak önállóan haladni a tananyaggal. A szülők túlterhelődtek a home office munkavégzéssel, és gyermekeik tanulmányainak segítségével, a különböző elektronikus felületeken való eligazodással. A tanulók egy része visszaélt azzal, hogy kevesebb volt a kontroll, sokan úgy mentek át, hogy az utolsó két hétben lehetőség volt az iskolákban a tananyagot pótolni. A 2020/2021-es félévi és évvégi jegyeken tapasztalható a lemaradás.
- Többszörfeladatot jelentett számunkra, hogy a Kormányhivatalhoz online módon lehetett időpontot kérni, a nyomtatványok kitöltése is a családsegítőkre hárult. (nyugdíjazás, leszázalékolás, közgyógyellátás iránti kérelem, aktív korúak ellátása iránti kérelem, stb).
- Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság iránti kérelem kitöltése mellett NAV felé részletfizetés kérése.
- Az anyagi nehézségekkel küzdő családok számára folyamatosan kitöltöttük a települési támogatás nyomtatványait, segítettük a felhasználását élelmiszerre, tűzifa vásárlásra. Intéztük a támogatás felhasználásáról az elszámolást.
- Többszörfeladatként jelentkezett a vakcina regisztráció miatti E-mail címek készítése.
- Megnőtt a családon belüli konfliktusok, bántalmazások száma.
- Megnőtt a válás utáni gyermekkel történő kapcsolattartás miatti konfliktusok, jelzések száma.
- A pszichológusok is online dolgoztak a tavaszi időszakban, a klienseink egy része nem rendelkezik internet hozzáféréssel, ezért nem tudott az online konzultációkon részt venni. A családokban megnövekedett feszültségek miatt is többszörfeladatok hárultak a családsegítőkre. A több hónapig kimaradt terápia tovább növelte a gyermekekkel kapcsolatos magatartásproblémákat.

- Tapasztalataink alapján az őszi hónapokra egyre több család került az eddiginél is nehezebb anyagi helyzetbe.
- Gyakori az ellátórendszer hiányosságaiból adódó feszültségek miatt, hogy a kliensek indulatainak, több esetben agressziójának célpontja a családsegítő.
- Ideiglenes hatályú elhelyezés esetében vitás helyzetek alakultak ki a kompetencia határok miatt, ami a gyermek befogadó intézménybe szállítását érintette. A családsegítőnek a továbbiakban is együtt kell dolgoznia a családdal.
- Jellemző hozzáállás a kliensek részéről a szülői felelősségvállalás és a szülők kötelezettségeinek áthárítása a családsegítőre.
- A jelzőrendszeri tagok egy része információ hiány miatt még mindig nincsenek tisztában a munkaköri kompetenciákkal (szociális munkás - pszichológus-gyermekpszichiáter, családsegítő - gyám-házigondozó, stb.)
- Speciális helyzet az ellátási területünkre költözött külföldi (belga) család, és a gyermekeinek a tankötelezettség teljesítése.
- A településről ritkán kapunk jelzést.
- Pandémiás fáradtságot tapasztaljuk klienseink és a jelzőrendszeri tagok körében is.
- A kapcsolattartás minden jelzőrendszeri taggal megvalósult, azonban a kölcsönös, hatékony és rendszeres információáramlást a jelzőrendszeri tagok egy részével (védőnő, óvoda, önkormányzat) sikerült megvalósítani.
- A falugondnokkal jó a kapcsolatunk, RSZTOP meghívók kiosztásában segítséget kapunk.
- Mind a felnőttek, mind a gyermekek vonatkozásában a jegyzővel, önkormányzattal, gyámügyi osztállyal is rendszeresen tartottuk a kapcsolatot.

d) tájékoztatás adása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről

Nem fordult elő ilyen eset.

3. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2021. évi működési adatai Vése településen:

Forgalom: 89 (2020-ban 159)

Családlátogatás: 64 (2020-ban 72)

Szociális segítőmunkában részesülő családok száma Vésén: 5 család 11 gyermek (2020-ban 4 család 7 gyermek).

Részletezve, a családgondozások típusai szerint:

- *szociális segítőmunka* 3 család 4 gyermek
- *védelembe vétel* 1 család 4 gyermek

- nevelésbevétel alatt álló gyermek szülőjével végzett szociális segítőmunka 1 család 3 gyermek
- utógondozás - szakellátásból családjába visszakerült gyermek nem volt.

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében

Konfliktuskezelésre egy alkalommal került sor. Válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás megoldásának elősegítésére nem került sor.

ca) kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét; és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni

14 esetben közvetítettünk ügyfelet mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó-, egészségügyi, jogi, gyermeknevelési tanácsadás igénybevételére.

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük Vésén szociális alapszolgáltatások igénybevételét.

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük egészségügyi ellátások igénybevételét.

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Nem kezdeményeztük pedagógiai szakszolgálat igénybevételét.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

a) a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához
3 nevelésbe vett gyermek családjában végeztünk szociális segítőmunkát, ez 1 családot érintett.

b) utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez

Nem láttunk el utógondozói feladatokat.

II.) Gyermek napközbeni ellátása – Bölcsőde

A Bölcsőde, a Marcali Járáshoz tartozó **34** településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szüleik nem tudják biztosítani. Feladat jellegét tekintve napos bölcsődeként működött 4 gyermekcsoporttal.

Személyi feltételek:

- 1 szakmai vezető
- 8 kisgyermeknevelő
- 2 bölcsődei dajka
- 1 fő szerződéses gyermekorvos heti 1 órában

Gyermeklétszám alakulása:

Intézményben a férőhelyek száma: **48**.

Az év során a bölcsőde 84 kisgyermeket tartott nyilván és látott el.

2021. január 1. és december 31. között 32 kérelemnek tett eleget és 38 gyermek ellátása szűnt meg. 2021. december 31.-én a felvett gyermekek létszáma: 45 fő volt. Ebből 2 gyermek SNI-s, 2 gyermek korai fejlesztésben részesülő, akik 2 gyermeknek számítanak.

A 2021/2022-as nevelési évre vonatkozóan ki nem elégített kérelmek száma, december 31.-én: 15 volt.

Kistérségből érkező gyermekek:

A kistérségből összesen **10** gyermek ellátására került sor (Kéthely, Balatonmárfiafürdő, Pusztakovácsi, Mesztegnyő, Balatonkeresztúr, Csömend, Nemesvid, Gadány)

Férőhely kihasználtság: 97,54%

Kapacitáskihasználtság: 76,17% volt.

Normatív kedvezmény igénybevétele szerinti megoszlás:

Az ellátottak közül 2021 -ben:

- „Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény” jogcímen **3** gyermek,
- „Nevelésbe vett” jogcímen **4** gyermek,
- „Családjában tartósan beteg gyermeket nevelnek” jogcímen **2** gyermek,
- „Családjában három vagy több gyermeket nevelnek” jogcímen **18** gyermek,
- „Családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a legkisebb nettó minimálbér 130%-át (144.717 Ft.-ot)” jogcímen **48** gyermek részesült 100%-os normatív kedvezményben.

Összesen 75 gyermek részesült teljes étkezési díjkedvezményben.

Személyi térítési díjat 9 gyermek esetében volt köteles fizetni a szülő.

HH/HHH/SNI/egvéb:

3 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, 1 esetben jelzésére okot adó helyzet volt az elmúlt évben.

1 fő veszélyeztetett gyermek volt a bölcsődében.

Sajátos nevelési igényű gyermek 2021-ben 2 fő volt az intézményben. Bölcsődében, a SMPSZSZ utazó szakemberei által **22** kisgyermek részesült (korai, komplex, logopédia) fejlesztésben.

A bölcsőde alapellátáson túl nyújtott szolgáltatásai:

Játzócsoporthoz: célja, hogy a közösségbe nem járó gyermekek az édesanyjukkal együtt játszhatnak az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között, illetve heti egy alkalommal komplex képesség kibontakoztatást és spontán érést támogató, ún. Babóca tornán vehessenek részt. A vírushelyzet miatt 2020. márciusa óta szünetel a szolgáltatás.

Sószoba: célja a felső légúti megbetegedések, asztma, asztmatikus tünetek, bőrbetegségek gyógyulásának segítése, a gyógyulási folyamat felgyorsítása, illetve a betegségek megelőzése. A vírushelyzet miatt 2020. márciusa óta szünetel a szolgáltatás.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2021. évben nem történt szolgálatunkat érintő ellenőrzés.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- Jelzőrendszeri tagok együttműködésének, jelzési tevékenységének további javítása, az együttműködési kötelezettség tudatosítása kölcsönös párbeszéd, kapcsolattartás és rendszeres információáramlás hatékonyabbá tételével.
- Érzékenyítésre szolgáló módszerek segítségével Bántalmazás/Veszélyeztetettség korai felismerése érdekében a jelzőrendszeri tagok felelősségtudatának javítása.
- A segítő szakemberek feladatainak, kompetenciáinak széleskörű megismertetése érdekében média megjelenés és önkéntes programok szervezése.
- A hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok szabadidejének hasznos eltöltése érdekében prevenciós programok kidolgozása, forrásteremtés és adománygyűjtés.
- Csoportfoglalkozások célcsoport orientált szervezése (kiemelt területek: fiatalok, társas kapcsolatra vágyó egyedül élők, adóssággal küzdők)
- A jelzőrendszeri tagok által felvetett aktuális témák/problémák feldolgozásának prioritása a szakmaközi megbeszélések tervezése során.
- Rendszeres tájékoztatás a jelzőrendszeri tagok között, az észlelt problémák közös megoldásainak keresése, folyamatos visszajelzés.
- Válsághelyzetben lévő várandós anyákkal történő kapcsolatfelvétel érdekében az időben történő jelzésre felhívni a jelzőrendszeri tagok figyelmét.
- Esetkonzultációk, Esetmegbeszélések, Esetkonferenciák délutáni időpontra tétele (iskoláskorú gyermek esetén).
- Kompetencia határok ismételt tisztázása.
- A civil szervezetek, egyházak bevonása a csellengő fiatalok szabadidejének hasznos eltöltésével kapcsolatban.
- A jelzőrendszeri tagok tájékoztatása az ellátási területünkön igénybe vehető pénzbeli – és természetbeni ellátásokról, jogszabályváltozásokról.
- Ruhabörzék szervezése, adományosztás közvetítése hátrányos helyzetű családok számára.

Marcali, 2022. április 28.

Petes Szabolcs
szakmai vezető

